

SÖDUR
TASU-
TÄHTRAMAT
1933

LISA

Sõjaväe

Majandusühisus

Tallinn, Vene 5, tel. 429-42
Kopli 21

Tartu, KÜÜni 3, tel. 11-16

Võru, Jüri 24, tel. 1-29

Rakvere, Lai 17, tel. 79

Pärnu, RÜÜtli 27, tel. 2-97

Oma rätsepa töökoda

Tallinn, Vene 5

SÖDUR

TASKU

†TÄHT†

RAAMAT

1933

AKTSIASELTS

Ühiselu trüfitoda

TALLINN, PIKK 42

TELEFON 442-04

EESTI
RAHVUS-
RAAMATUKOGU

427348

V A L M I S T A B
IGASUGUSEID
trükitöid

NOODITRÜKK

Laos igasug. vallavalitsuse
ja vallakohtu RAAMATUD
JA PLANKETID

NOTARITELE
volikirja planketid
ADVOKAATIDELE
kohtuotsuse planketid

Töö korralikule ja
täpsale valmistamisele pannakse erllist rõhku

Käesolev taskutähtraamat, „Sõduri“ kaasandel esimese sellelaadilise üritusena, omab mõningaidki puudusi, milles toimetuse on teadlik. Ometi, toimetuse loodab, et viga tulevikus paraneb, samuti, et tulevikus „Sõduri“ lugejad ei keeldu talle andmast lahkesti näpunäiteid kalendri omalt poolt lisandamiseks ja täiendamiseks, aidates seega kaasa selle kujunemiseks tulevikus kõigiti meie kaitseväge nõuetele vastavaks kalender-käsiraamatuks välisriikide eeskujul. Igasuguste selles sihis esitatud soovide ja näpunäidete eest toimetuse on tänulik ja palub need saata „Sõduri“ toimetusse, Toomkooli 7.

Käesoleva tähtraamatu toimetamise võttis lahkesti oma peale major K. Krikmann. Toimetuse loodab ka tema kaastööle sellel alal tulevikus.

Lugejaskonna poolehoidule lootes soovib kõigile sõpradele õnne ja edurikast uut aastat.

„SÕDUR“

Aasta-ajad.

Kevad algab 21. märtsil.
 Suvi algab 21. juunil.
 Sügis algab 23. septembril.
 Talv algab 22. detsembril.

Varjutused.

Sel aastal on kaks päikesevarjutust, millest Eestis näha on päikesevarjutus 21. augustil.

1) Päikesevarjutus 24. veebruaril on rõngakujuline, näha Aafrikas, Atlandi ookeanil ja Lõuna-Ameerika lõunapoolseis osades.

2) Päikesevarjutus 21. augustil on mõnes kohas rõngakujuline ja näha Kesk- ja Ida-Euroopas, Kirde-Aafrikas, Aasias ja Austraalias.

Päikesevarjutus algab meil kell 5,43 m. Varjutuse lõpp 6,55 m. hommikul. Kui varjutus on kõige suurem, katab kuu umbes $\frac{1}{8}$ päikese pinnast.

Kuubarjutusi sel aastal ei ole.

Aja vahe.

Tunni-ajad selles kalendris on arvatud Eesti seadusliku kellaaja järele, mis kutsutakse Ida-Euroopa ajaks ja mis on kaks tundi Greenwichi keskpäikese ajast ja 21 minutit Tallinna kohaliku ajast ees. Kes selles kalendris ülesantud päikese tõusu ja loode järgi kodumaal tahab kella seada, see pidagu meeles, et ülesantud kellaeg käib Tallinna kohta. Päike tõuseb ja veereb keskmiselt idapool varem: Narvas 14 min., Rakveres 6, Tartus 8, Viljandis 4 min. ja läänepool hiljem: Paldiskis 3 min., Pärnus 1 min. ja Kuresaares 10 min. Peale selle on tähele panna, et kesktaale päev ja südasuve öö Eesti lõunapiiril kuni 20 min. lühemad on kui Põhja-Eestis (keskmiselt 10 min. hommikul ja 10 min. õhtul).

Päikese tõusu ja veeru aeg tähendab siin kalendris seda aega, mil päikese keskkohk on veepiiril. Mõnel pool loetakse päikese tõusu ajaks esimese kiire ilmumist ja loodeks viimase kiire kadumist.

1933

TABEL-KALENDER

1933

	Januar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni
P.	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
E.	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
T.	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
K.	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
N.	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
R.	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
L.	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
	Juuli	August	September	Oktoober	November	Detsember
P.	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24 1	8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
E.	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25 2	9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
T.	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26 3	10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
K.	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27 4	1 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
N.	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28 5	2 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
R.	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29 6	3 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
L.	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30 7	4 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30

**Ärge unustage „Sõduri“ tellimise
muendamist!**

VABARIIGI OHVITSERIDE KESKKOGU EINELAUD

TALLINNAS, RAEKOJA PLATS 14

Hommikueined saadaval kella 0730—1100
Hommikueined suvekuudel „ 0600—1100
Lõunad „ 1300—1700
Õhtusöögid „ 1900—2200

Toidud kaardi järgi igal ajal

KODUMAA JA VÄLISMAA JOOGID

Hinnad mõõdukad

**Härrad ohvitserid, külastage Ohvitseride
 Keskkogu kasiinot ja tulete veendumusele,
 et odavuse, toitude headuse ja maitse poolest
 kasiino on võistlematu.**

I. JAANUAR — Helmekuu (Näärikuu). 31 p.

	Märkmoid.
**1 Pühap. Uus aasta	
2 Esmasp.	
3 Teisip. ③ 18,24	
4 Keskn.	
5 Neljap.	
**6 Reede Kolmek. p.	
7 Laup.	
8 Pühap.	
9 Esmasp.	
10 Teisip.	
11 Keskn. ④ 22,33	
12 Neljap.	
13 Reede	
14 Laup.	
15 Pühap.	
16 Esmasp.	
17 Teisip.	
18 Keskn.	
19 Neljap. ⑤ 8,15	
20 Reede	
21 Laup.	
22 Pühap.	
23 Esmasp.	
24 Teisip.	
25 Keskn.	
26 Neljap. ⑥ 1,20	
27 Reede	
28 Laup.	
29 Pühap.	
30 Esmasp.	
31 Teisip.	
Päike tõuseb : 1. kp. k. 9,19	Läheb looja : k. 15,28 m.
11. „ „ 9,11	„ 15,46 „
21. „ „ 8,56	„ 16,08 „

ÜLE TALLINNA SUURIM VALIK
KONSERVE

**Eriti
kaitsevüelastele :**

- HANEPRAAD KAPSAGA
- KANAPOEG, PRAETUD
- BORSH-SUPP
- KASSELI RIPSPER

*Autosõitudel, jahil ja laagris soojendate
karpi ainult 15–20 min. ja ülimaitsev toit
on valmis.*

V. DEMIN

VIRU 1. TELEFON 455-04

II. VEEBRUAR — Radokuu (Küünla). 28 p.

		Märkmeid.
1 Keskn.		
*2 Neljap.	Küünla p.	
3 Reede	[3] 15,16	
4 Laup.		
5 Pühap.		
6 Esmasp.		
7 Teisip.		
8 Keskn.		
9 Neljap.		
10 Reede	⑦ 15,00	
11 Laup.		
12 Pühap.		
13 Esmasp.		
14 Teisip.		
15 Keskn.		
16 Neljap.	③ 16,08	
17 Reede		
18 Laup.		
19 Pühap.		
20 Esmasp.		
21 Teisip.		
22 Keskn.		
23 Neljap.		
**24 Reede	E. V. aastap.	
25 Laup.	[⊙] 14,44	
26 Pühap.		
27 Esmasp.		
28 Teisip.		

Päike tõuseb : 1. kp. k. 8,33

11. " " 8,09

21. " " 7,42

Läheb looja : k. 16,35 m.

" 17,01 "

" 17,27 "

Kaitsevaelane vajab täpsat kella !!

Ka päike käib

Hy MOSER & Cie

kellade järgi

Address:

TALLINN Pikk t. 19, tel. 437-47.

Kulla-kellasepa
äri ja töökoda

Rud. Veske

Võrus Jüri 5

Soodsam ja täielikum ostukoht Võru garnisonile.

III. MÄRTS — Urbekuu (Paastu). 31 p.

1 Keskn.		 <p>Märkmeld.</p>
2 Neljap.		
3 Reede		
4 Laup.	☉ 12,23	
5 Pühap.		
6 Esmasp.		
7 Teisip.		
**8 Keskn.	Palve p.	
9 Neljap.		
10 Reede		
11 Laup.		
12 Pühap.	☽ 4,46	
13 Esmasp.		
14 Teisip.		
15 Keskn.		
16 Neljap.		
17 Reede		
18 Laup.	☾ 23,05	
19 Pühap.		
20 Esmasp.		
21 Teisip.		
22 Keskn.		
23 Neljap.		
24 Reede		
**25 Laup.	Maarja p.	
26 Pühap.	☀ 5,20	
27 Esmasp.		
28 Teisip.		
29 Keskn.		
30 Neljap.		
31 Reede		

Päike tõuseb : 1. kp. k. 7,20
 11. " " 6,52
 21. " " 6,22

Läheb looja : k. 17,46 m.
 " 18,10 "
 " 18,34 "

O/ü

H. Graf & E. Jürgens
TALLINNAS

Meie saadused:
õlilakid, nitro-
lakid, emailvär-
vid, õlivärvid,
nahavärvid, põ-
randa - lakkvär-
vid, piirituslakid
ja polituurid on
tuntud ja igal-
pool saadaval.
Tarvitamisel
veendute nende
headuses

Ärge unustage!

*Kõige soodsamini tellite endale
era- ja vormiriided rätsep*

Riis'i juurest

*Pelgulinnas,
Olga t. 5
Telefon 438-23.*

IV. APRILL — Mahlakuu (Jüri). 30 p.

1 Laup.		Märkmeld.
2 Pühap.		
3 Esmasp.	☉ 7,56	
4 Teisip.		
5 Keskn.		
6 Neljap.		
7 Reede		
8 Laup.		
**9 Pühap.	Palmip. p.	
10 Esmasp.	☽ 15,38	
11 Teisip.		
12 Keskn.		
**13 Neljap.	S. Neljap.	
**14 Reede	S. Reede	
15 Laup.		
**16 Pühap.	1. Ülest. p.	
**17 Esmasp.	2. „ ☾ 6,17	
**18 Teisip.	3. „	
19 Keskn.		
20 Neljap.		
21 Reede		
22 Laup.		
23 Pühap.	Jüri p.	
24 Esmasp.	☉ 20,38	
25 Teisip.		
26 Keskn.		
27 Neljap.		
28 Reede		
29 Laup.		
30 Pühap.		
Päike tõuseb : 1. kp. k. 5,50		Läheb looja : k. 19,00 m.
	11. „ „ 5,21	„ 19,24 „
	21. „ „ 4,52	„ 19,47 „

Taskukellad, Stopperid,
Käekellad, Chronographid.

RUHINNAD:

Karikad, peekrid hõbedast ja alpakkast.

Kristall peenema lihviga.

Suur valik. Odavad hinnad.

O.-ü. I. RUBIN

Asut. 1880 a.

TALLINN, VIRU T. 17. TELEF. 447-36.

Rud. Passup

Tallinn, Pikk t. 36. Tel. 442-55.

Laskeriistad,

igasugused jahitarbed, kuuli-
püssid pikksilmaga.

Eritellimised täidan ruttu ja
asjatundlikult.

**1 Esmasp. Mai p.	Märkmeid.
2 Teisip.	
3 Keskn. ₤ 0,39	
4 Neljap.	
5 Reede	
6 Laup.	
7 Pühap.	
8 Esmasp.	
9 Teisip.	
10 Keskn. ₤ 0,04	
11 Neljap.	
12 Reede	
13 Laup.	
14 Pühap.	
15 Esmasp.	
16 Teisip. ₤ 14,50	
17 Keskn.	
18 Neljap.	
19 Reede	
20 Laup.	
21 Pühap.	
22 Esmasp.	
23 Teisip.	
24 Keskn. ₤ 12,07	
**25 Neljap. Taevam. p.	
26 Reede	
27 Laup.	
28 Pühap.	
29 Esmasp.	
30 Teisip.	
31 Keskn.	

Päike tõuseb : 1. kp. k. 4,25

11. " " 3,59

21. " " 3,38

Läheb looja : k. 20,11 m.

" 20,34 "

" 20,57 "

G. Birk'i

RIIDEVÄRVIMISE JA KEEMILISE PUHASTUSE TÖÖSTUS

Asut. 1820. a.

TALLINN, Maakri 23 Telefon nr. 309-18.

On vanem tööstus Eestis.

Omad „GRAND PRIX“ ja

7 kuldauraha.

E. Vildtag

koloniaalkauplus

TALLINN, Väike Karja 9. Telefon 451-67.

Äris saadaval suures valikus kõiki
koloniaalkaup, paberosse, tu-
bakaid, veine, likööre, napse j. n. e.

Alati saadaval värsked

SAKU ÕLU JA MÕDU.

Müük suurel ja väikesel arvil. Sõjaväe-
lastele minu ärist teatud hinnaalandus.

VI. JUUNI — Õiekuu (Jaani). 30 p.

1 Neljap. ③ 13,53	Märkmeld.
2 Reede	
3 Laup.	
**4 Pühap. 1. Nelip.	
**5 Esmasp. 2. „	
**6 Teisip. 3. „	
7 Keskn.	
8 Neljap. ④ 7,05	
9 Reede	
10 Laup.	
11 Pühap.	
12 Esmasp.	
13 Teisip.	
14 Keskn.	
15 Neljap. ⑤ 1,26	
16 Reede	
17 Laup.	
18 Pühap.	
19 Esmasp.	
20 Teisip.	
21 Keskn.	
22 Neljap.	
23 Reede ⑥ 3,22	
**24 Laup. Jaani p.	
25 Pühap.	
26 Esmasp.	
27 Teisip.	
28 Keskn.	
29 Neljap.	
30 Reede ⑦ 23,40	

Päike tõuseb : 1. kp. k. 3,19
 11. „ „ 3,09
 21. „ „ 3,06

Läheb looja : k. 21,18 m.
 „ 21,31 „
 „ 21,37 „

Eesti Punase Risti
Polikliinik

TALLINN, Niguliste 12

Tel. 431-60

VASTUVÕTMINE
 vilunud arstide poolt
 kõigil erialadel igal
 äripäeval kellä 10-14
 ja 17-19

Eesti Noorte
 Punase Risti **Nahatöökoda**

Tallinn Nigulliste 12

Tel. 432-73

*Valmistatakse eestilaadi-
 lisi kunstipäraseid naha-
 töid: aadresskaasi, albumeid,
 kirjamappe, käekotte, raha-
 taskuid, karpe, blokke, raa-
 matute iluköiteid j.n.e.*

Igasugused tellimised kingitusteks j.n.e.
 täidetakse kiiresti ja korralikult.

VII. JUULI — Heinakuu. 31 p.

	Märkmeid.
1 Laup. 2 Pühap. 3 Esmasp. 4 Teisip. 5 Keskn. 6 Neljap. 7 Reede Ⓣ 13,51 8 Laup.	
9 Pühap. 10 Esmasp. 11 Teisip. 12 Keskn. 13 Neljap. 14 Reede Ⓣ 14,24 15 Laup.	
16 Pühap. 17 Esmasp. 18 Teisip. 19 Keskn. 20 Neljap. 21 Reede 22 Laup. ● 18,03	
23 Pühap. 24 Esmasp. 25 Teisip. 26 Keskn. 27 Neljap. 28 Reede 29 Laup.	
30 Pühap. Ⓣ 6,14 31 Esmasp.	

Päike tõuseb : 1. kp. k. 3,11 Läheb looja : k. 21,35 m.
 11. " " 3,24 " 21,26 "
 21. " " 3,42 " 21,09 "

Ainult

R. TAVAST'I

**märgid
ja vormitunnused**

annavad kaitsevälasele
seisusekohase välimuse.

TALLINN, V. Roosikrantsi 6
Telefon 45279.

A. Scheer Paela- ja posamendi-
tööstus Asut. 1892 a.

Valmistab sõjaväe tressi ja paelu narmast,
kõiksugu nõõre siidist ja puuvillast, kumme
ja topse, pidzhama garnituure ja lgasugu
muid paela- ja posamenditööstuse artikleid
ka tellimise peale.

TALLINN, Viru tän. 4.

Kino Helios'e peal III korral
Kõnetraat 444-82.

VIII. AUGUST — Lõikusekuu. 31 p.

	Märkmeld.
1 Teisip.	
2 Keskn.	
3 Neljap.	
4 Reede	
5 Laup. ☉ 21,32	
6 Pühap.	
7 Esmasp.	
8 Teisip.	
9 Keskn.	
10 Neljap.	
11 Reede	
12 Laup.	
13 Pühap. ☾ 5,49	
14 Esmasp.	
15 Teisip.	
16 Keskn.	
17 Neljap.	
18 Reede	
19 Laup.	
20 Pühap.	
21 Esmasp. ● 7,48	
22 Teisip.	
23 Keskn.	
24 Neljap.	
25 Reede	
26 Laup.	
27 Pühap.	
28 Esmasp. ☽ 12,13	
29 Teisip.	
30 Keskn.	
31 Neljap.	

Päike tõuseb: 1. kp. k. 4,06

11. „ „ 4,29

21. „ „ 4,52

Läheb looja: k. 20,45 m.

„ 20,20 „

„ 19,53 „

ELEKTROTEHNIKA BÜROO

V. Engel

TALLINN, Pikk tän. 45. Telefon 444-53.

Elektrimootorid

Elektriarmatuurid

Elektrikeedunõud

Elektritrikrauad

Elektri- ja raadiotarbed

Võtame vastu elektri jõu- ja valgustus-
sisseseade töid.

N. BÖSTROV

LAOS ALATI SAADAVAL:

Tallanahad Grünwald — Union j. t. vabriku-
test — vabriku hinnaga. Igasugused hobuse-
riistad ja rihmad. Saapa pealis- ja voodri-
nahad. Kingsepa- ja sadulsepatarbed. Kum-
mist vee-, bensiini- ja kõrgesurve voolikud.
Käsi- ja reisukohyrid. Jalgratta sise- ja välis-
kummid. Kalameeste kummi- ja nahksaapad.
Kalossid ja botikud. A/S. „Globuse“ ja
Unioni jalanõud tehase suurmüügi hinnaga.

Müük suurel ja väikesel arvul.

TALLINN, VENETURG 1. TEL. 313-13.

IX. SEPTEMBER — Sügiskuu (Mihkli). 30 p.

	Märkmeld.
1 Reede 2 Laup. 3 Pühap. 4 Esmasp. ☉ 7,04 5 Teisip. 6 Keskn. 7 Neljap. 8 Reede 9 Laup.	
10 Pühap. 11 Esmasp. ☾ 23,30 12 Teisip. 13 Keskn. 14 Neljap. 15 Reede 16 Laup.	
17 Pühap. 18 Esmasp. 19 Teisip. ● 20,21 20 Keskn. 21 Neljap. 22 Reede 23 Laup.	
24 Pühap. 25 Esmasp. 26 Teisip. ☽ 17,36 27 Keskn. 28 Neljap. *29 Reede Mihkli p. 30 Laup.	

Päike tõuseb : 1. kp. k. 5,17
 11. " " 5,40
 21. " " 6,02

Läheb looja : k. 19,21 m.
 " 18,52 "
 " 18,23 "

**EESTI PUNASE RISTI
MASSEERIMISASUTIS JA KÕRGUSPÄIKE**

TALLINN, NIGULISTE 12, TEL. 429-67

Ravimine massaaži ja elektriga, diathermia, neljarakku-vann, ka ühenduses mudaraviga, kõrgustikpäike, tervisvõimlemine ja vannid arsti ettekirjutuse järgi.

Haigete vastuvõtmine igal äripäeval 9—19.

Vanim puusärgiäri ja matusetalitus

A. MELDORF

Tallinn, Väike Tartu mnt. 1

Tel. 463-33, 460-92

Vanade kogemuste varal esitame oma laost kõige mitmekesisemaid puusärke. Peale selle pärgi, riste ja kõiki muid matuse- ja hauatarbeid.

Alatine side välismaa matusetalituse büroodega.

Surnute matmise korraldus kõikides riikides.

X. OKTOOBER — Hingekuu (Viina). 31 p.

		Märkmeid.
1	Pühap.	
2	Esmasp.	
3	Teisip.	Ⓔ 19,08
4	Keskn.	
5	Neljap.	
6	Reede	
7	Laup.	
<hr/>		
8	Pühap.	
9	Esmasp.	
10	Teisip.	
11	Keskn.	Ⓔ 18,46
12	Neljap.	
13	Reede	
14	Laup.	
<hr/>		
15	Pühap.	
16	Esmasp.	
17	Teisip.	
18	Keskn.	
19	Neljap.	Ⓔ 7,45
20	Reede	
21	Laup.	
<hr/>		
22	Pühap.	
23	Esmasp.	
24	Teisip.	
25	Keskn.	
26	Neljap.	Ⓔ 0,41
27	Reede	
28	Laup.	
<hr/>		
29	Pühap.	
30	Esmasp.	
31	Teisip.	

Päike tõuseb : 1. kp. k. 6,25

11. " " 6,49

21. " " 7,13

Läheb looja : k. 17,53 m.

" " 17,24 "

" " 16,56 "

Maitsesüüesased

Taktikalise ülesande
lahendate kõige kiiremini

Café Heinmann'is

Tallinn, Pikk 11, tel. 432-46

Mugavaim kohvik pealinnas

„Söduri” talituses müügil olevaid raamatuid.

	Kr.
Jalaväe määrustik. I osa	—25
Jalaväe eeskiri. II osa. Teine trükk . .	1.—
Garnisoni määrustik. I—III jagu . . .	—75
Garnisoni määrustik. IV jagu	—40
Laske-eeskiri jalaväe relvadele. I osa muudatused	—50
Laske-eeskiri jalaväe relvadele. II vihu muudatused	—10
O. Sternbeck: Jalaväe relvade tule omadused	2.35
Sisemäärustik	1.—
Lahingueeskiri	—85
H. Dunkel: Jalaväe jagu	—30

XI. NOVEMBER — Talvekuu. 30 p.

		Märkmeid.
1	Keskn.	
2	Neljap.	Hingede p.
3	Reede	[☾] 9,59
4	Laup.	
<hr/>		
5	Pühap.	
6	Esmasp.	
7	Teisip.	
8	Keskn.	
9	Neljap.	
10	Reede	Mardi p.
11	Laup.	[☽] 14,18
<hr/>		
12	Pühap.	
13	Esmasp.	
14	Teisip.	
15	Keskn.	
16	Neljap.	
17	Reede	● 18,24
18	Laup.	
<hr/>		
19	Pühap.	
20	Esmasp.	
21	Teisip.	
22	Keskn.	
23	Neljap.	
24	Reede	☾ 9,38
25	Laup.	Kadri p.
<hr/>		
26	Pühap.	
27	Esmasp.	
28	Teisip.	
29	Keskn.	
30	Neljap.	

Päike tõuseb : 1. kp. k. 7,40

11. " " 8,05

21. " " 8,29

Läheb looja : k. 16,27 m.

" 16,03 "

" 15,42 "

„Söduri” talituses müügil olevaid raamatuid.

Gerin: Väikeste üksuste lahing	1.60
Määrused kaitseväge vedude korraldamiseks	1.—
Ühendatud väeliikide juhtimine ja lahing	—75
H. Janson: Koostöö lennuki ja jalaväe vahel	—35
J. Lutsar: Lahing tankide toetusel	1.50
N. Reek: Juhi otsus ja selle kujunemine	—50
I. Kasak: Taktika	2.30
N. Riiberg: <i>Positsioonisõda</i>	—85
K. Laurits: Luureteenistus staapides	—45
A. Teder: Arisaka (Jaapani) vintpüssi materjal-osa kirjeldus	—25
Jalaväe relvade materjal-osa III 9 m/m püstol „Browning”	—40
Jalaväe relvade materjal-osa. Kk. „Madsen,”	—60
Inglise 18-nl. kiirlaskja suurtükk. Materjal-osa	—70
45” Inglise haubitsa materjal-osa kirjeldus	1.—
3” Vene 1902. a. kahuri materjal-osa kirjeldus	1.25
Kk. „Levise” lasketakistused — tabelid	—10
Kk. „Madseni” tabelid nr. 1	—15
A. Käbala: Juhendid laskurile, I vihk	—40
Kk. „Madseni” tabelid nr. 2	—15
76,2 m/m Prantsuse kahuri materjal-osa kirjeldus	1.20
Kaigas-käsigranaadi joonistused	—20

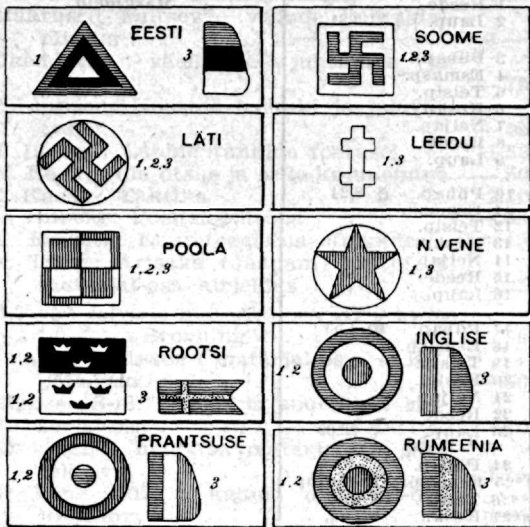
XII. DETSEMBER — Jõulukuu. 31 p.

	Märkmeid.
1 Reede	
2 Laup. Ⓜ 3,31	
3 Pühap.	
4 Esmasp.	
5 Teisip.	
6 Keskn.	
7 Neljap.	
8 Reede	
9 Laup.	
10 Pühap. Ⓢ 8,24	
11 Esmasp.	
12 Teisip.	
13 Keskn.	
14 Neljap.	
15 Reede	
16 Laup.	
17 Pühap. Ⓢ 4,53	
18 Esmasp.	
19 Teisip.	
20 Keskn.	
21 Neljap.	
22 Reede	
23 Laup. Ⓢ 22,09	
24 Pühap.	
**25 Esmasp. 1. Jõulup.	
**26 Teisip. 2. "	
**27 Keskn. 3. "	
28 Neljap.	
29 Reede	
30 Laup.	
31 Pühap. Ⓜ 22,54	

Päike tõuseb : 1. kp. k. 8,51
 11. " " 9,08
 21. " " 9,17

Läheb looja : k. 15,27 m.
 " 15,18 "
 " 15,19 "

Lennukite tunnusmärgid.

Värvide tunnused: sinine punane

 kollane must

Märkus: 1-kandepindadel; 2-kerel; 3-saba pöördetiüri

Soovitav joonis vastavate värvidega ülevärvida.

Isiklikud andmed.

Minu sündimise -paik, -aasta, -kuu, -päev ja
-tund

Kasu meetrit cm

Raskus kg gr

Rinna ümbermõõt cm

Haigusi põdenud

Vint püss Nr.

Jahipüss "

Püstol "

Tasku- käekell "

Jalgratas "

Saapad "

Kalossid "

Kraed "

Mansetid "

Müts "

Kaitseväe asutiste ja väeosade aastapäevad.

1. Kv. staap	6. XII	27. 8. üks. jalav. patalj.	22. XII
2. Kv. Tervish. valitsus	21. XI	28. 3. üks. jalav. patalj.	6. X (v.st.)
3. Varustusval.	21. XI	29. II div. suurtükiväe juh.	21. I
4. Sõjaringk. kohus	7. XII	30. 3. srtkv. gr.	8. I
5. Sõja prokuratuur	7. XII	31. 4. srtkv. gr.	27. XI
6. Kv. Keskhäigemaja	25. XI	32. II div. laats.	28. II
7. Arsenal	1. I	33. III div. staap	27. III
8. Kõrg. Sõjak.	12. IX	34. Auto Tank. rügement	9. IV
9. Sõjakool	3. IV	35. 6. üks. jalav. patalj.	21. XI
10. Allohv. kool	20. V	36. 9. üks. jalav. patalj.	16. I
11. Õppeeskadr.	1. II	37. 10. üks. jalav. patalj.	25. II
12. I div. staap	21. XI	38. Sakala üks. jal. ptlj.	25. XII
13. 1. jalaväe rügem.	12. IV (v.st.)	39. Kalevi üks. jal. ptlj.	20. XII
14. 1. soomusr. rügement	29. XI	40. Scouts üks. jal. ptlj.	21. XII
15. 4. üks. jalav. ptlj.	6. XII (v.st.)	41. Pioneeri pataljon	15. XII (v.st.)
16. 5. üks. jalav. patalj.	21. XI	42. Side patalj.	21. XI
17. I. div. srtkv. juh.	3. I (v.st.)	43. III diviisi srtkv. juh.	16. III
18. 1. suurtkv. grupp	3. I (v.st.)	44. 5. srtkv. gr.	29. I
19. 2. srtkv. gr.	26. XII	45. 6. srtkv. gr.	10. II
20. I div. laats.	22. I	46. Merej. staap	21. XII
21. II div. staap	24. XII	47. M/r. „Len-nuk“	2. I
22. 7. jal. rüg.	18. XII	48. M/r. „Vambola“	26. XII
23. Ratsarügement	11. XI (v.st.)	49. T/p. „Sulev“	27. IV
24. 2. soomusr. rügement	12. XII	50. Merev. ekip.	17. I
25. 2. üks. jalav. patalj.	21. XI (v.st.)	51. Peipsi laev. divisj.	29. I
26. Kuperjanovi üks. jal. pat.	23. XII		

52. Aegnas. kom.	13. XI	65. Saare kaitsev.	
53. Naiss. kom.	12. XI	asutis	21. I
54. Suuropi kom.	10. X	66. Järva kaitsev.	
55. Õhuk. staap	4. X	asutis	21. XI
56. Üks. lennuv. div. nr. 1	21. XI	67. Viru kaitsev.	
57. Üks. lennuv. div. nr. 2	28. VII	asutis	21. XI
58. Üks. lennuv. div. nr. 3	1. VII	68. Pärnu kaitsev.	
59. Lennukool	1. IX	asutis	21. XI
60. Lennubaas	1. IX	69. Vilj. kaitsev.	
61. Õhuk. srtkv. grupp	1. X	asutis	21. XI
63. Harju kaitsev. asutis	21. XI	70. Tartu kaitsev.	
64. Lääne kaitsev. asutis	2. I (v.st.)	asutis	21. XI
		71. Valga kaitsev.	
		asutis	1. II
		72. Võru kaitsev.	
		asutis	21. XI
		73. Petseri kv.	
		asutis	8. II

*„Sõdurit“ loeb ning tellib
iga elukutseline kaitseväelane!*

Ohvitseride ilmumine ja visiidid väeosas.

(Väljavõte sisemäärustikust.)

§ 177. Uuele väeosa ülemale tema poolt määratud ajal ja kohal on kohustatud esinemiseks ilmuma kõik selle väeosa ohvitserid, sõjaväe ametnikud ja nende kohtadel teenivad eraisikud.

§ 178. Iga ohvitser (sõjaväe ametnik ja ohvitseri ametkohal teeniv eraisik), kes on määratud väeosas või sealt lahkub, ilmub väeosa ülemale ja kõikidele oma ülematele väeosas.

§ 179. Ohvitserid (sõjaväe ametnikud ja ohvitseri ametkohtadel teenivad isikud), kes väeosast puhkuse, haiguse või mõnel muul põhjusel üle kahe nädala on ära olnud, ilmuvad tagasi tulles väeosa ülemale ja oma vahetule ülemale; komandeerimise puhul tuleb ilmuda äraoleku vältusele vaatamata.

§ 180. Komandeerimisele ja puhkusele minnes samuti kaks nädalat või vähem kestnud äraoleku järele, välja arvatud komandeerimise puhul, ilmutakse ainult oma vahetule ülemale.

§ 181. Peale ametliku esinemise teevad kõik väeosas juuretulijad ja sealt jäädavalt lahkujad ohvitserid ja sõjaväe ametnikud kahe nädala jooksul visiidi kõigile ühises garnisonis asuvatele oma väeosa ohvitseridele ja sõjaväe ametnikkudele.

On soovitatav, et iga reservohvitser vähemalt üks kord aastas isiklikult kokku saaks

selle väeosa ülemaga, kuhu ta mobilisatsiooni kavas määratud, ning kõikide teiste ülematega, kellele ta mobilisatsiooni puhul allub.

§ 182. Auastmes ülendatud ohvitserid esinevad väeosa ülemale väeosas seitsme päeva jooksul.

Üksikute kaitseväelaste tulek ja minek garnisonist.

(Väljavõte garnisoni määrustikust.)

§ 327. Garnisonis puhkusel, komandeerimisel või muudel põhjustel ajutiselt viibivad kaitseväelased on kohustatud ennast registreerima kõigile kodanikkudele ette nähtud korras (Lisa nr. 19).

Mobilisatsiooni korral kaitseväelased on kohustatud ilmuma viibimata oma väeosadesse.

Alarmi korral nad on kohustatud ilmuma oma väeossa, kui see asub garnisonis; kui oma väeosa garnisonis ei asu, siis lähemasse kaitseväe ossa; kui neid ei ole, lähemasse kaitseliidu üksusse. Ilmumise aja kohta tehakse tunnistusele märge.

§ 328. Garnisonis puhkusel või komandeerimisel viibivad kaitseväelased, kui nemad mingisugusel põhjusel ei saa määratud tähtajaks välja sõita oma teenistuskohale, ilmuvad oma dokumentidega komandandile, kes sel juhul talitab käesoleva määrustiku § 32 kohaselt.

§ 329. Garnisoni komandeerimisele tulnud ajateenijatele kaitseväelastele, kes tarvitavad eluruume, antakse need komandandi korraldusel.

Garnisonis väljaspool väeosade piirkondi haigeksjäänud kaitseväelased.

§ 330. Garnisonis ajutiselt viibivad kaitseväelased, kui nad ei ole komandeeritud mõne väeosa juurde, oma haigeksjäämisest teatavad komandandile, kes sel juhul talitab käesoleva määrustiku § 31 kohaselt.

§ 331. Kui kaitseväe haigemajja toimetatakse kaitseväelane, kelle haigeksjäämine mingil põhjusel väeosale teadmata, siis haigemaja valvearst otsekohe teatab sellest komandandile, ära tähendades haige auastme, nime, väeosa, haiguse iseloomu ja kust kohast haigemajja toimetatud. Juhusest teatab komandant vastavale väeosajälemale.

Kaitseväe vormi kandmine.

§ 332. Vormiriiete kandmisel kaitseväelased (ka reserv, maakaitseväe ja eru) on kohustatud kandma Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud vormi, täpsalt kinni pidades maksmata pandud vormikandmise määrustest.

§ 333. Ülemineku aja suvevormilt talvevormile ja ümberpöörduvalt määravad kindlaks kohalikud garnisonijälemad, silmas pidades, et suvevormi kandmine harilikult sünnib

1. maist 15. oktoobrini ja talivormi —
15. oktoobrist 1. maini.

§ 334. Üksikasjalised vormikandmise juhtnöörid mitmesugustel juhtudel on kindlaks määratud vormi kandmise määrustega ja käesoleva määrustiku vastavate paragrahvidega.

§ 335. Kõikide vormi kohta käivate reeglite korraliku täitmise järelevalve lasub garnisoniülema komandandi ja väeosaülemate peal.

Relvade kandmine ja hoidmine.

§ 336. Kõik kaitseväelased teenistuskohuste täitmisel vastavalt relvade kandmise reeglitele, peavad kandma ainult väeosa poolt neile väljaantud või sama süsteemilisi ja sama kaliibrilisi isiklikke relvi. Väeosa poolt väljaantud relvade kandmiseks kirjalikku luba tarvis ei ole. Isiklikke tulirelvi kaitseväelased võivad enesekaitseks hoida ja kanda ainult väeosaülema kirjalikul loal (vorm nr. 14).

**Iga lugeja levitagu „SÕDURIT“
oma ringkonnas.**

Ülevaade riikide sõjalistest jõududest.

Riigi nimetus	Ela- nik- kude arv milj.	Rahu- aegne sõjaväe suurus tšhes ohvits.	% ül- disest ela- nik- kude arvust	Oleta- lav sõja- aegne sõjaväe suurus	Sõjaväe eelarve 1930/31 a. milj. kr.	Sõjaväe eelarve igaeian. peale el- % üldi- sest el- arvest	Märkmeid
Eesti	1,1	12 000	1,09	120 000	18,3	19,15	1) Piirivalve
Soome	3,6	23 000	0,65	250 000	33,3	14,20	ja miilitsa- väed juurde arvatud.
Latvia	1,9	17 000	0,8	150 001	28,2	24,06	
Leedu	2,3	21 000	0,9	200 000	18,5	18,7	
Poola	30,4	1)350 000	1,1	3 700 000	456,6	36,98	2) Ilma asu- maade sõja- vä ta.
N. Venae	153,5	1 200 000	0,78	?	2902,2	10,4	
Saksamaa	63,1	100 000	0,15	?	591,3	6,1	
Prantsusmaa	41,0	671 000	1,6	4 250 000	2370,0	23,6	
Itaalia	41,1	2)249 605	0,86	4 000 000	1200,0	28,2	3) Ilma asu- maa leta.
Inglismaa	45,2	3)344 423	0,76	2 500 000	1320,0	33,6	
Ameerika Ü. R.	120	320 360	0,28	3 500 000	2882,0	16	4) Piirivalve juurde arva- tud.
Belgia	7,9	71 322	0,9	600 000	616,4	90,0	
Rootsi	6	33 000	0,55	400 000	90,0	15,0	
Jaapan	64,4	232 394	0,36	?	807,1	12,3	
Tschechoslov.	14,7	140 000	1,0	1 300 000	195,5	14,7	
Ungari	8	35 000	0,43	?	97,5	11,7	
Rumeenia	17,6	4)217 521	1,2	1 700 000	204,5	11,6	

E. V. rahvastik.

Maakonnad	Pind km ²	Rahva arv		Elanikke km ² peale	100elan. kohta		Märkmeld
		Kokku	Sel est maal		Mehi	Naisi	
Viru	7 387	149 273	108 435	20,2	47,3	52,7	Rahvastiku koostis on näidanud 1922. a. rahvalugemise andmeid.
Järva	2 986	58 211	50 734	19,5	47,8	52,2	
Harju	5 683	219 654	91 032	38,7	46,3	53,7	
Lääne	4 780	75 991	70 160	15,9	46,4	53,6	
Saare	2 964	57 157	53 793	19,3	43,8	56,2	
Pärnu	5 228	94 014	70 906	18,0	46,4	53,6	
Viljandi	4 057	77 013	64 547	19,0	46,3	53,7	
Tartu	7 019	176 096	118 695	25,1	45,8	54,2	
Valga	1 511	39 690	28 425	26,3	46,2	53,8	
Võru	4 043	82 860	76 372	20,5	47,3	52,7	
Petseri	1 891	60 848	58 835	32,2	47,3	52,7	
Kokku	47 549	1 090 807	791 984	22,9	—	—	
Eriti arvestat.	—	16 252	—	—	—	—	
Üldse kokku	47 549	1 107 059	—	23,3	47,0	53,0	

E. V. linnade rahvastik (1. I 1931. a.).

Linna nimetus	Rahva arv		
	Mehi	Naisi	Kokku
Tallinn	57 461	73 968	131 429
Tartu	29 851	40 082	69 933
Narva	10 813	14 392	25 205
Pärnu	9 531	11 354	20 855
Nõmme	5 938	7 370	13 308
Viljandi	5 888	6 885	12 773
Rakvere	5 228	7 361	12 589
Valga	5 589	6 955	12 544
Võru	2 794	2 985	5 779
Petseri	2 100	2 283	4 383
Kuresaare	1 901	2 389	4 290
Haapsalu	1 741	2 414	4 235
Tapa	2 032	2 152	4 184
Paide	1 746	1 927	3 403
Põltsamaa	1 489	1 792	3 281
Türi	1 480	1 790	3 270
Tõrva	1 003	1 368	2 371
Paldiski	547	573	1 120

Eesti linnade geograafilised koordinaadid.

Linn	Põhja laius	Idapikkus Green- wichist
		t. m. s.
Haapsalu	58°57'	1 34 1
Kuresaare	58°15'	1 29 9
Narva	59°23'	1 52 8
Nõmme	59°23'	1 38 7
Paide	58°54'	1 42 2
Paldiski	59°22'	1 36 3
Petseri	57°48'	1 50 4
Pärnu	58°23'	1 38 0
Põltsamaa	58°39'	1 44 3
Rakvere	50°21'	1 45 4
Tallinn	59°26'	1 39 0
Tapa	59°12'	1 44 3
Tartu	58°23'	1 46 9
Türi	58°48'	1 41 7
Tõrva	58°0'	1 43 7
Valga	57°47'	1 43 9
Viljandi	58°22'	1 42 2
Võru	57°50'	1 47 9

E. V. piirjoone pikkus.

Randjoon — 3404 km. Mandriline piirjoon:
Eesti—Vene—277 km, Eesti—Läti—356 km,
kokku 633 km. Piirjoone üldpikkus—4037 km.

Mõõdud.

Pikkuse mõõdud.

Ühik: 1 meeter (m) = 3 jalga 3,37 tolli.
 1 m = 10 detsimeetrit (dm) = 100 sentimeetrit (cm) = 1000 millimeetrit (mm) = 1 kilomeeter (km) = 1000 meetrit.

Pinnamõõdud.

Ühik: 1 ruutmeeter (m^2 , □ m).
 1 □ m = 100 □ detsimeetrit = 10.000 □ sentim. = 1.000.000 □ millimeetr. — 1 aar (a) = 100 □ meetrit. — 1 hektaar (ha) = 100 aari = 10.000 □ meetrit. — 1 ruutkilomeeter (km^2 , □ km) = 100 ha = 10.000 a = 1.000.000 □ meetrit.

Kant- ja õõnesmõõdud.

Ühik: 1 kantmeeter (m^3).
 1 m^3 = 1000 kantdetsim. (dm^3) ehk 1000 liitrit. (l) = 1.000.000 kantsentim. (cm^3) — 1 hektoliiter (hl) = 100 l.

Raskuse mõõdud.

Ühik: 1 gramm = (g) 0,23 solotn.
 1 g = 100 sentigrammi (sg) = 1000 milligr. (mg). — 1 kilogramm ehk kilo (kg) = 1000 g (vähem kui 2½ naela). — 1 tonn (t) = 1000 kg (üle 61 puuda).

P a b e r i m õ õ d u d.

Pall = 10 riisi = 200 raamatut.

Riis = 20 raamatut.

Raamat = 24 poognat kirjutuspaperit ehk
25 poognat trükipaperit.

A p t e e g i m õ õ d u d.

Apt. nael = 12 untsi = 84 solotn.; unts
= 8 drahmi = 24 skruplit; skrupel = 20 graani

T ü k i m õ õ d u d.

1 gross = 12 tosinat = 144 tükki.

V e n e m õ õ d u d.

1 jalg (= 1 ingl. jalg) = 12 tolli.

1 arssin = 16 verssokit = 28 tolli.

1 küünar = 12 verssokit = 21 tolli.

1 süld = 3 arssinat = 7 jalga.

1 verst = 500 sülda = 3500 jalga.

1 tiin = 2400 □ sülda.

1 pang = 10 toopi = 12,29 liitrit.

1 setvert = 8 setverikku = 64 karnitsat.

1 Riia vakk = 54 toopi.

1 nael = 32 loodi.

1 lood = 3 solotnikku.

1 puud = 40 naela.

1 vaat = 40 pange = 492 liitrit.

1 toop = 4 kortnat.

Välismaa rahad.

M a a	R a h a
1. Egiptus	1 livre = 10 millièmes'i
2. Austria	1 schilling = 100 hellerit
3. Belgia	1 belga = 100 santiimi
4. Brasiilia	1 milreis = 100 reisi
5. Bulgaaria	1 leva = 100 stotinkit
6. Taani	1 kroon = 100 ööri
7. Kreeka	1 drahm = 100 leptat
8. Helveetsia	1 frank = 100 santiimi
9. Hiina	1 tael = 100 cashi
10. Hispaania	1 peseeta = 100 centesimost
11. Holland	1 kulden = 100 centsi
12. Jaapan	1 yen = 100 senit
13. India	1 rupia = 16 annast
14. Inglismaa	1 naelsterling = 20 shillingut à 12 penssi
15. Itaalia	1 liira = 100 sentesiimi
16. Läti	1 latt = 100 santiimi
17. Leedu	1 litt = 100 tsentut
18. Mehhiko	1 peso = 100 centavost
19. Norra	1 kroon = 100 ööri
20. Pärsia	1 toman = 10 krani = 1000 dinaari
21. Poola	1 zloty = 100 grossi
22. P.-Ameer. Ü. R.	1 dollar = 100 centi
23. Portugal	1 escudos = 100 reisi
24. Prantsuse	1 franc = 100 santiimi
25. Rootsi	1 kroon = 100 ööri
26. Rumeenia	1 leu = 100 bani
27. Saksa	1 mark = 100 penni
28. Serbia	1 dinaar = 100 parat
29. Soome	1 mark = 100 penni
30. Türgi	1 livre (nael) = 40 parat
31. Ungari	1 peng = 100 fillerit
32. Vene	1 rubla = 100 kopikat

Märkmeid

IGASUGUSED
VILLASED JA PUU-
VILLASED RIIDED
OSTATE KASULIKULT
KODUMAAVABRIKUTE
RIIDEKAUPLUSEST

HEINRICH

TOFER

TALLINNAS
SUUR KARJA 15
TELEFON 445-23

Maaväe, mereväe, lennuväe
vormiriiet kõiki seltsi ülikonna ja
palitu jaoks alati laos

*MÜÜK SOODSAIL
TINGIMUSTEL,
SUURELJAVÄIKSEL
ARVUL*

427.348

EESTI KIVIÖLI A/Ü

JUHATUS JA MÜÜGIKESKUS:

TALLINN, Vene 7. Kõnetr.: 464-50, 463-05 ja 465-56

TEHAS:

KIVIÖLI JAAM — Kõnetraat: SONDA 15

TEHASE SAADUSED:

1. Parimas headuses KÜTTEÖLI, IMMUTUSÖLI, KATUSEPAPITÖRV, FENOLAAT ja muud saadused põlevkivist.
2. Kõrge kvaliteediga, segamata kodumaa avio- ja autobensiin „ESTOLIN“ ja denatureerimisbensiin „ESTOL“.

Suurimat kiirust ja kokkuhoidu küttaaine kulus kindlustab igale autoomanikule, autojuhile ning mootorratturile

AINULT SEGAMATA KODUMAA BENSIIN

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

1 0100 00084403 1

AINULT SELLE BENSIINIGA on saavutatud kõik parimad Eesti auto- ja motorspordi võistlustagajärjed.